

Передплата	
на «РУСЛАНА» виносить:	
в Австрії:	
на цілий рік	12 р. ав.
на пів року	6 р. ав.
на чверть року	3 р. ав.
на місяць	1 р. ав.
За границю:	
на цілий рік	20 рублів
	або 40 франків
на пів року	10 рублів
	або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят з год. 5-й пополудни.
 Редація, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедицій місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Почислили ся.

(+) Кульмінаційною точкою святкування сотних уродин Паляцкокого був величавий похід народний на місце положеня угольного каменя під памятник на побережжю Паляцкокого. Рамці нашої часописи за тісні, щоби описати докладно всі подробиці сеї величавої маніфестації, котра була наглядним доказом народної свідомости і взірцевої організації, великої культурної праці, сили і поступу чеського народу у всіх напрямках.

З Виноградів, де було місце збору, рушив похід о 9-й годині вранці і посував ся головними улицями на місце памятника, де прибув о 1/2 1-ої в полудне. По обидвох сторонах широких улиц, котрими постував похід, стояли нечислені маси чеського народу з всіх верств суспільности, від дрібних дітей-приземків почавши, аж до німечних старців і старух, а на лицах всіх малювала ся велика радість, глибока свідомість і жива участь у всенароднім святі. Вид сей мусів до глибини серця тронуть кожного очевидця сеї маніфестації, коли всі, що стояли обанюли улиц, не виключаючи і дрібних дітей, витали одушевленими окликами: «на zdar! slava!» Ідучих на чолі походу гостей, прибувших до Праги.

Не помилимось, коли скажемо, що в улицах і площах, якими півчетверта години посував ся похід, було згромаджено яких 200.000 людей. Се була жива, свідомою участь свідомого народу, а не цікавого збіговиска, і засвідчала про розбуджене народних мас в Чехах. А в цілій тій нечислимій масі народу був лад. Широкий шпаліром поміж ті маси народу посував ся похід, котрий в приближеню обчислено на 50.000 учасників. Були се репрезентації корпорацій, інституцій, товариств і т. и., котрі із своїми прапорами, в військовім ладі і в своїх корпорацийних або товариських одягах з відзнаками шшли при грі своїх музик на місце положеня угольного каменя під памятник. Похід сей завершили алегоричні живі образи на величезних возах, зображаючи господарство, промисл, просвіту і науку та штуку. Коли гості, приспівши на торжество, прибули на означене місце і засіли на трибунах — весь сей похід пересував ся перед їх очима. Се був живий перегляд чеських інституцій, корпорацій, товариств і т. и. і давав наглядний доказ живучости, сили і розвитку чеського народу. Чехи почислили ся з нагоди всенародного свята Паляцкокого, зробили перегляд своєї праці для народу. Нема доволі слів, щоби висловити вражінє, яке сей похід робив на кожного очевидця. Се була не лише величава маніфестація, але також наглядна наука, як треба брати ся до роботи для народу, як можна освідомити і одушевити широкі маси. Над угольним каменем вносила ся на підвиспеню мовниці, а побіч неї стояла гонорова компанія війська а дальше компанія мійських гренадієрів в старинних уніформах.

Приступлено до положеня угольного каменя, в котрий вложено касету з грамо-

тою, підписаною заступниками чеського і інших славянських народів. З Русинів попрошено п. Барвіньского підписати сю грамоту. Так само при трикратнім ударюванню молотом промовляв між иньшими також п. Барвіньский: «Нехай сей камінь буде не лише угольним каменем під памятник великого Чеха і Славянина Франца Паляцкокого, але також угольним каменем свободи і взаємности славянських народів, щоби сповнили ся слова українсько-руско-го генія, Шевченка написані славному Шафарикови:

«щоб усі Славяни стали добрими братами і синами сонця правди».

Положене угольного каменя під памятник Паляцкокого і величавий похід народний показали наглядно світові живучість чеського народу, засвідчили, як чеський нарід уміє цінити заслуги і працю своїх будителів і трудовників, виявили, як і чим сей нарід двигає ся, кріпить ся і зростає. З сего величного торжества віднесли учасники з'їзду всіх славянських народностей добру науку, що і як треба робити для подвигнення, розвою, поступу і сили народу. На жаль деякі представителі руских товариств, що на все глядять скрізь консолідаційні окуляри, не зрозуміли ваги сего святкування чеського народу, не вийшли поглянути на ширший світ і там научити ся дечого і для свого народу, а заховавшись в рутенську шкаралупку ще й застерігають собі виключний монополію говорити іменем руского народу. І сумно і сьмішно!

Наради славянських дневників в Празі.

Мабуть вперше зібрали ся 18. червня австрійські славянські дневники на міській «гадіє» в Празі на спільну нараду. В тій нараді взяли участь делегати угорських Словаків і Хорватів, а відтак дневники чеські, польські, рускі, словінські і хорватські з Дальмації. Не запускаючи ся в подробности, потуємо на сім місці лише головні прояви сих перших зборів славянських дневників. Тож передовсім зазначив предсідатель зборів, посадник Любляни др. Грібар, ту прояву, що солідарність австрійських Німців втворила солідарність австрійських Славян. Славянське дневникарство поможе Славянам до того, що они взаємно ближше опізнають себе, врозуміють ся і порозуміють ся. Всякий нарід славянський в Австрії най полюбить своє, а най навчить ся шанувати і любити все, що суєїдови свята і дороге. Хиліньский (редактор Czas-y) сказав: По з'їзді славянським в Кракові наступила Прага. Дневники славянські зібрали ся під прапором ідей Паляцкокого, щоби познакомити ся і подружити ся. Провідні мисли наші суть: оборона віри нашої, землі і языка, прав національних, цивілізації і рівноправности; відтак свободний розвій кожного народу на основах прав конституційних і свобод парламентарних, удержанє цілости і сили спільної нам держави проти всяких внутрішних і внішних ворогів, поагода своїх домашних спорів, дарованє собі нанесених колісь обид і порозуміне. Для тих високх цілей хочемо получить ся в однотіло і бороти ся проти кожного, хтоби намірив нарушити оклик наш: рівноправність всіх австрійських Славян. Посадник Праги, Подліпний,

назвав дневників апостолами, що мають в народи австрійські внести мир. Проф. університету загребского Мазурра назвав сей день «красним даном», з котрого лише добро може поплисти на славянську родину. Губачек, голова устроючого комітету, виіс оклик в честь цїсаря яко покровителя свободної праси австрійської.

По сих рїчах наступили реферати о розвою праси у поодиноких славянських народів в Австро-Угорщині. Про словацку прасу реферував редактор Кар. Сальва з липтавского Ружомберка. Мисль реферату дежала в тім, що Словаки мимо страшного мадярського гнету, процесів о «панславїзм» і строгого нереслідюваня праси ідуть вперед і нині видають на Угорщині 22 дневників. Угнет мадярський зробив се, що значна часть духовенства опустила нарід. Мимо того Словаччина остойть ся. Дух Коляра живє. Пищу науки подадуть Словакам Чехи, права національні виборють собі Словаки самі!

Про дневникарство сербське реферував ред. Мітрович з Задру. Сербі живуть своїм житєм і двигають ся скоро вперед. Справу з розвою дневникарства в угорській Хорвації здавав проф. Мазурра. Він сказав між иньшим, що нема більше варварської держави на земекій кулі від держави мадярської. Мимо того Хорвати кріплять ся з кождим днем і відпирають успішно всяку мадяризацию.

Про розвій руского дневникарства реферував п. Купчанко, редактор «Просьвіщеня». Хоч личність п. Купчанка нам зовеім не була симпатична, то єго реферат відзначав ся повною обективністю. Референт перейшов бібліографічним способом всякі рускі видавництва від прилученя Галичини і Буковини до Австрії. Про тенденції сих видавництв референт не згадував, забув також розказати про указ Александра II, з 1876 р., котрим в Росії спивено всякий розвій руского письменства.

Про дневникарство словінське реферував Андр. Габршчек з Гориць, про польське др. Ант. де Бопрє з Кракова. Сей зазначив, що правительство московське не дозволяє посредством строгої цензури розвивати ся польському дневникарству, але не спиває розвою красної і наукової літератури в Варшаві. В кінци про розвій чеського дневникарства здавав справу Куммер, редактор праскої «Politik-i».

По рефератах слїдувала дискусія над резолюціями першого з'їзду славянських дневників. Резолюції, вироблені комітетом з'їзду, прийнято з малими змінами. При сій нагоді забрав слово пос. Вахнянин. Він похвалив ті резолюції в цілости яко такі, в котрих дневникарство австрійських Славян зобовязує ся боронити рівноправности політичної, языкової і економічно-соціальної всіх австрійських Славян, а притім дає собі слово, нести собі взаємно поміч і усувати всякі змаганя до гегомонії одного народу над другим. Бєсїдник указав на те, що резолюції ті суть як-раз на часі, бо повстають в хвили, коли конституційні заступники славянських народів в Австрії звязали ся в тісний союз для оборони рівноправности. всіх австрійських народів славянських. Він бажав би лише щоби в резолюції, де говорить ся про взаємну поміч пропущено слова: «о скілько ся поміч буде можлива». Така клавзула могла би стати ся вихідною фірточкою для деяких дневників, що не радо годять ся на «взаємну поміч». По році, на другім з'їзді, будемо мати право спитати всіх дневників, чи они виконали совістно ухвалені резолюції? Ми, австрійські Славяни, стоїмо на

становищі повної автономії всіх славянських народів в Австрії. Нас одушевляє ідея »вольного Слуквянства« австрійського в протиположенню до »російського Слуквянства«, де система »язикового централізму« вкочує розвій народу руского і польского. Річ пос. Вахнянина прийнято рісними оплесками. Она мал і той успіх, що проф. Бранд опустив салю. Поправку пос. Вахнянина прийнято. Не прийняв єї лише п. Щавінський, дописуватель »Галічаніна«. Сей господин забрав павіть слово і сказав, що він не приймає ся ніяких резолюцій. Він не прийшов сюди щоби робити політику, а хоче лише заснованя »товариства дневникарів« (?). Чуючи, що річ пос. Вахнянина була звернена на адресу наших галицьких »обединителів«, п. Щавінський оправдував прояву партій на Руси галицькій, бо партії знаменують — посту. Забув лише п. Щ. сказати, що москвофіли галицькі не суть партією »рускою« а суть плаченою експозитурою »Слав. благотворительного комітета« на омсквоощене галицької Руси.

Збори славянських дневникарів ухвалили відбутти слідуочий з'їзд в Кракові, чим закінчено перші праскі збори.

По зборах відбув ся в сали »Міщанської Бесіди«, в честь славянських дневникарів пир, в котрім не всі дневникарі взяли участь. Тут — за шампаном — зблизили ся до Комарова (котрий не був на зборах) дневникарі польскі пп. Зайончковський і Щепанський. В чім імени? — они лише самі можуть сказати. Тут в благосклонности і прирїк Комаров тим панам, що праса московска буде на будуче прихильнійше відносити ся до Поляків.

Бесіда п. Барвіньского на славянськїм з'їзді в Празі.

На бенкеті дня 18. червня промовив п. Барвіньский яко відпоручник »Славянського Союзу« іменем руских послів отей слова: »Ми Русини прибули також до Золотої Праги, як раз в 50 літ по тім, як наші трудовники над відродженем руского народу в Галичині тут пробували, а прибули ми, щоби віддати честь памяти великого ученого і одного з перших будителів чеського народа. У нас Русинів єсть народний переказ про померші душі. Наш нарід вірить, що люди инколи обумирають, а відбувши вандрівку на тім сьвітї, вертають відтак знов до житя, щоби про все те, що бачили розказувати в науку потомству. Отак то і чеський нарід, проживши славну минувшину історичну, наслідком неприяних обставин, обумер був, щоби відтак встати до нового славного житя, а головна заслуга в тім Франца Палацкокого, котрого сотні роковини уродин так величаво сьвяткуєте. Незабутний Франц Палацький розкрив славну минувшину чеського народа, розказав вам,

що діялось в сьвітї,
чия правда, чия кривда
і чий ви діти.

Своїми творами розбудив він в чеськїм народі сьвідомість народу, відкрив вам жерело живучої а сцїлючої води, з котрій чеський нарід черпав і черпати буде свою жизненну силу, що додає єму житя а не даєть єму загинути. І під впливом сеї то живучої і сцїлючої води труни встали і очи розкрили і брат з братом обняли ся і проговорили слово тихої любви.

Але ту криницю живучої і сцїлючої води розкрив Палацький і єго товариші в праці над відродженем чеського народу не лише для Чехів, але і для всеї Славянщини. Палацький і єго товариші праці розложили огнище, з котрого розійшло ся сьвітло на всю Славянщину. І ми Русини визнаємо, що багато вельми в нашім народнім відродженю завдячуємо першим будителям чеського народа Палацкокому, Шафарикови, Ганці, Челяковскому і иньшим, котрі розбудили народну сьвідомість і дали товчок до осьвідомлення иньших народностей славянських. Палацький висловив засаду народних індивідуальностей в Славянщині, і тим указав, що всяка народність славянська повинна

розвивати а плекати свою народну окремішність а самостійність. Ми зібрані тут заступники австрійських Славян ведемо борбу против централізму німецкому, але в дуєї засад Палацкокого мусимо бороти ся против всякого централізму, з якогоб боку він не походив і стояти за самостійним і окремішним розвоєм всіх славянських народностей. Як в природі краса, велич а сила проявляє ся в розмаїтости її творів, так і в розвою всіх народностей славянських, всіх індивідуальностей лежить краса а сила Славянщини. Палацький висловив засаду: »Svoj k svemu a vždy dla pravdy«. Нехайже сею засадою руководять ся всі Славяни і прямують до пізнаня правди а усуненя кривди, бо Палацький голосив також: не роби другому, що тобі немило. Вношу оклик: слава великому Палацкокому, най живі чеський нарід, най розвиває ся і утверджує славянська взаїмність«.

Непошанованє прав руского язика.

Від товариства взаїмних обезпечень у Львові »Дністер« одержали ми вчєра допись, в котрій 118 фактами переведено доказ, що ц. к. суди Галичини зовсім не придержують ся цїсарських постанов і міністерияльних розпоряджень, виданих від 1852 до тепер в користь руского язика. Поміщаємо сей документ яко незбитий доказ непошанованя національних прав руского народу в Галичині і на Буковині — на жалтими інституціями, що мають стояти на сторожи прав і справедливости. Посли наші звертали вже нераз увагу краєвого і державного правительства на ті сумні прояви в нашім краю і домагали ся відновленя згаданих розпоряджень. В часі послїдної сесії занала павіть в краєвїм соїмі ухвала, котрою соїм завїзвав правительство до виконуваня язикових розпоряджень, виданих колись в користь руского народу. Перед кількома днями порушив сю саму справу пос. Вахнянин на авдиєнції у гр. Туна, указавши на стрейки руского духовенства по причині, що державні власти і уряди переходять до дневного порядку не лише над розпорядженнями правительственими але і над ухвалою соїму. Стрейки такі можуть лише нарушити ту повагу властей, котру берегти обіцяв ся гр. Тун. Ми пересьвідчені впрочім, що те систематичне непошанованє язикових розпоряджень скріпляє найбільше існуючий антагонїзм межі обома народами в краю — і є одною з головних причин тої борби національної, що з кождим днем в нас лише змагає ся і не дає рускому народови спроможности жити мирно з братним народом польским. На сю статю звертаємо проте увагу компетентних сфер рішаючих і жадаємо від них санації тої язви, що розстроює безстанно всю суспільність краю. Допись ся гласить:

»В прилозі пересилаємо відпись зажаленя, яке внесли ми до президії вишого суду краєвого у Львові для евентуального ужитку дневникарського; в зажаленю тім навели ми 118 случаїв непошанованя прав руского язика.

Коли в часописах порушить хто, що той або той суд не полагадує руских подань по руски — то з польскої сторони боронять ся тим, що се є лише спорадичні випадки і тому не мож з того робити квестії язикової. Долучений материял, який ми зїбрали по конець марта с. р., сьвідчить однак наглядно, що се не є спорадичні случаї, але радше система нехтованя руского язика і тому просимо Поважану Редакцію помістити відповідну часть того нашого зажеленя або зужитковати відповідно факти в Вашій цїяній часописи.

Пожаданим було би також порушити публично справу руского язика в т. зв. західній Галичині т. є. в окрузі вишого суду кр. в Кракові, бо там всеї ц. к. суди повітові не приймають ані руских подань ані навіть руских документів, лише жадають толкованя їх на польский або німецький язик, мимо того що в деяких повітах судових західних населене руске становить значний процент. Повіт судовий Лежайск числить (після обчислень ц. к. комісії статистичної з р. 1893) 4.945 Русинів, а мимо того ц. к. суд повітовий в Лежайску рішенем з д. 25 падолиста 1896 ч. 11098 відкинув поданє о інтабуляцію Васька Махно з Дубна для

того, що оно стилізоване було по руски і зажалдав толкованя скрипту довжного на польский язик.

На рекурсе внесеней до ц. к. вишого суду кр. Кракові рішенем з 9. марта 1897 ч. 2485 затвердив тойже ц. к. суд рішенє суду пов. в Лежайску опираючись на розпорядженю міністерияльним з 9. липня 1860 ч. 10340 мимо того, що в рекурсе покликано ся на арт. 19. основних законів з 21. грудня 1867 р. ч. 142. В. з. д. признаючий, що всі язики уживані в краю є рівноуправнені в школі, урядї і публичнім житю. Є се чиста аномалія, бо прецінь супротив пізнішого т. є. з р. 1867. конституційного закона, не може обовязувати застаріле розпорядженє міністерияльне з 60-ох років.

Той сам ц. к. суд пов. в Лежайску ухвалою з 24 марта 1898 до ч. 54^{1/2} звернув нам поданє котрим просилисьмо о принятє до депозиту судового 300 зр. для мал. Настї Шегда а 60 зр. для малол. Настї Маречко з тим, щобицьмо то поданє внесли поново при долученю толкованя на язик польский або німецький, хотяй ходило тут о інтерес малолітних.

Те саме мусить діяти ся і в иньших повітах західної Галичини, де руске населене становить значний процент; в повіті суд. Мушина населене руске є 3 рази численнійше ніж польске і жидівске разом, — і всі ті Русини мусять переписувати ся в чужій мові з ц. к. судами — бо належать до округа краківскої апеляції; в повіті суд. Новий Санч становить руске населене 8.2% а в політичнім повіті новосандецкїм 10%. Єще більше проявляє тая кривда нанесена рускій мові і народности в повіті суд. Горлиці, де Русини становлять ²/₅ населеня.

Судовий повіт Грибів числить 9.852 Русинів, Кросцянка 2.434, Дукля 7.690, Жмигород 7.370 Русинів і всі ті Русини не можуть порозумівати ся з ц. к. властями в рідній мові.

Для приміру наводимо такий факт, що поданє Петра Ганущака о амортизацію поліси житевої Товариства краківскогo виставленої в рускїм язичі внесене до Суду краєвого в Кракові відкинули всі інстанції по тій причині, що було стилізоване в рускїм язичі, — а треба знати, що Ганущак мешкає в повіті коломийскім і має чейже право в своїм ріднім язичі писати.

Се все є факти і они нехай боронять рускої справи і заразом будуть доказом, що нехтованє рускої мови і письма в ц. к. урядах не є спорадичне, як то представляють з польских кругів, но противно кождий може зобачити злощасну систему ворожу против всего, що руске.

Просимо Поважану Редакцію і тих кілька уваг помістити при обговореню справи нашого зажаленя котрого відпись залучаємо.—Текст сего зажаленя помістимо в найблизших числах.

Вісти політичні.

Червня 24, відбуло ся у Відни з почину міскої ради незвичайне торжество в честь цїсаря. Антисеміти з Люєгером на чолі устроїли величавий, громадний похід дітий шкільних перед так звану белярию цїсарскої палати, щоби сї діти зложили глибокий поклін своему монархови в ювілейнім році. Цїлу площу удекоровано дуже сьвітло, по середині уставлено павільон з тронем для цїсаря, а на площу вирушило 70.000 школярів і школярок, бідних і богатих, пристроєних в білу одїж з шарфами чорножовтими через плече. Вид був величавий. Молода генерація почтила щирим, необлудним серцем свого монарха. Побіч дітий зїбрались непроглядні товпи народу. Цїсаря повитано з одушевленем. В відповідь на промову Люєгера сказав цїсар, що рідкі сї запросини приймає з радісним серцем, бо сей день є днем дітий народа. Учителям велїв цїсар сповняти велику задачу вихованя молодого покоління з всякою совістностю. І дітям самим і »любому« Відневи дістала ся подяка. На очах цїсаря блистїли слези на вид веселих лиць дітий. Цїсар і сказав в кінци, вийшовши з резерви: Es ist mir dies ein Trost in dem vielen Kummer dieses Jahres! Слова ті стояли в звязи з тим всім, що дійсно перенїс цїсар в сїм році із сторони старих дітий парламенту віденського і іреденти прусофільскої.

Дневники віденські виступають ще заєдно дуже остро проти князя чорногорського, неначе би хотіли его визвати до воєнної акції. Притім закидають ему формальну лож. Князь чорногорський був недавно в Лондоні, щоби подякувати королеві за наданий ордер. При сій нагоді вдив ся кв. Никола з Сельбурім, а по повороті з Англії велів умістити в «Глясе», мов-то Сельбурі запоручив его о приязни Англії, а навіть признав ему, що Чорногора має місію, сполучити біля себе Сербів балканських. Коли проти статі «Гляса» виступили австрійські дневники, тоді і наспіла від Сельбуріого вість, що Англія зовсім не вдавалась в які-небудь політичні квестиї з кв. Николюю. Значило се просто, що князь — розминув ся з правдою. Тут вже і всіла віденська праса на Николу і між іншими назвала его навіть тим песиком, що бреше на місяць (Австрію).

Дневники віденські не можуть успокоїтись і що до торжества Палацкого і славного Комарова. Їх трівожить заєдно мара панславизму, хоч панславизм може бути лише сему страшний, хто не знає успособлення народів славянських. Народи ті люблять занадто свою індивідуальність, як щоби хотіли потонути в морю московським. Праса віденська знає о тім добре, а клепає доки тепле, щоби впровадити в блуд ріпаючі сфери а гр. Туна спонукати до звороту в ліво. Тількож забавка ся пуста. Славяни австрійські знають докладно, що права їх національні знаходять більшу поруку в конституційній Австрії, ніж в Росії, де панує централізм язиковий і нетолеранція віри. З дошу під ринву хиба дурний піде.

НОВИНИ.

— **Німці раді**, що наші «сконсолідовані» народовці запротестували проти солідарности славянської. «N. fr. Presse» повісила їх протест на великий дзвін під титулом: «Die Ruthenen an di- Sleschen», а з підписів умістила імена д-ра Івана Франка, проф. Романчука і проф. Грушевського. По якій же причині протестують ті панове проти славянської солідарности? По тій причині, що «теперішні чеські заступники поступають не в мисль славянської ідеї і то іменно супротив Русів, позаяк они (Чехи) закрили найбільші надужитя виборчі в Галичині». Тому — кажуть наші протестанти — «не можуть Русини брати участі в тім всеславянським торжестві, бо така участь могла би бути використана для політичних цілей згаданого (чеського) заступництва». Протестанти застерігають ся притім, щоби хто-небудь посьмів при тім торжестві промавляти в імені руского народу. — Така основа протесту. Поминаючи факт, що «сконсолідовані» кацапи зрадили при сій нагоді «сконсолідованих» народовців і від своїх великих інституцій вислали гратуляційні телеграми і письма на торжество Палацкого, — ми не можемо в сій акції п. Романчука добачити ні найменшого розуму. Таж ніхто не рішав ще в державній раді справи галицьких виборів. Протести виборчі лежать на столі президії посольської палати. Чехи не сказали в верифікаційній комісії свого слова. Они не «покрили» виборчих надужит в Галичині. Противно, надіємось, що чеські послі обстануть за кривдою Русинів, іменно тих, що пропали при виборах. В комісії верифікаційній засідає і пос. Окувевський враз з Дашиньським. Ониж не допустять, щоби сталась кривда і п. Романчукови, що в п'ятох округах зволив перепасті. Деж тут може бути бесіда про «покриване» надужит виборчих? А впрочім, чи можна брати на серію сей протест, підписаний рускими менерами, в виду факту, що один з сих протестуючих менерів, др. Савчак, підписав ся рівночасно на адресі галицького відділу крайового, висланий на се торжество? Адреса ся гласить: «Память, честь і слава великому історикови, котрий розслідивши історію трудив ся для будучности чеського народу і т. д. Бадені, Брикчинський, Хамец, Готард, Савчак, Вайгінгер, Верещинський.» Сьмішно видає ся вкінці заборона тих панів, щоби ніхто не посьмів на сім торжестві промавляти в імені руского народу. То певне, що в імені «сконсолідованих» народовців ніхто не умів би був навіть проговорити в Празі. Якуж програму мають наші «сконсолідовані», кинувши до коша самостійність національну руского народа і упавши в рамена ренегатів? Чехи були би здвигнули раме-

нами, як би Барвіньский або Вахнянин були сказали їм, що ось маєте перед собою заступників народу, що враз з платними наймитами Комарова одною ложкою їдять, з одної миски, що найбільші свої сьвятощі — національність — продали ренегатам московским за ціну кількох мандатів посольських і приходять тут, щоби віддати поклін кому? Сему «великому Чехови», що збудив чеський нарід до свого життя і викоренив в чеськім народі давне ренегатство німецьке. Наші «сконсолідовані» не мали мабуть очей, яв тись на торжестві відродження чеського народу і тому добре зробили, що лишили ся дома на сконсолідованім сьмітю. Пок. Палацкий був би обернув ся в домовині на вид тих, що свій народний прапор власноруч осквернили московскою грязею...

— **Як виглядає Комаров?** На череватім головиці, заввишки на 165 сантиметрів, сидить кругла мала головка, з переду лиса, на висках сива, на потилиці ще русява. Чоло сьвітить ся, неначе би его хто витер. Очи середних розмірів, сиві. Ніс крихту орлиний. Краска лица жовта. Плече замашисте, досить широке. Ручки пухенькі. Стать ціла війскова, держить ся струнко, неначе на команду: руки по швам! Колишній полковник російський, пізніше генерал сербський, любить убиратись по війсковому. На шій ордер з червоною лентою надає ему вид индика. Крім того іде по грудях ще червона широка лента на вскіс. Шапочка сербська, кругла, без дашка. Бесідуючи, розмахує руками. Літ в него мабуть ціла копа. Ідучи повізкою улицями Праги, розклонював ся всім перший, щоби визвати публику до поклонів. Червона шарфа по грудях була заєдно на верху, щоби звертала очи прохожих. З очей видко, що колис пенсіонований генерал любив дівоче товариство більше ніж політику. Тепер, підтоптавшись, любить пропаганду московску і стоїть в тісній звязи з Славянським благотворительним комітетом. Тепер він політичний воляжер. Свій крам московський уміє захвалити і добре продати. Над недолею австрійських Славян заплакав би, як би знав, що Славяни повірять его слезам. Пючи шампан, зраджує свою широку натуру: любив би «пагулять пемножка», як би не его висока місія на торжестві. Впрочім — чоловік, на котрого гаспода Вергун і Щавинський дивились з чувством обожаня.

— **«Verfluchter Christ».** Жидівська бута в Галичині переходить всякі границі. З дня на день она росте і виторює ся в формальну ненависть до всего, що християнське. Тринайцять трупів-християн, що вчасі послідних розрухів в західній Галичині упало жертвою жандармських куль, піддержують жидівську буту в повній силі, так що тепер чоловік мусить крити ся перед жидом з своїм християнством, не хотячи дізнати від него зневаги. В доказ на то отсей случай. В зеліничім поїзді на лінії Галич-Острів вліз жид до переділу III. класи, котрий був застерезений для подорожних з ліпшого товариства. Безупішні були представленя кондуктора, котрий в чемний спосіб поясняв жидови справу. Колиж за кондуктором вставив ся ще один пасажир, розлючений жид зачав всіх присутних проклинати і зневажати, а між іншим сказав отсі слова: «Sie, verfluchter Christ, es kommt schon Zeit, dass Ihr alle uns dienen werdet!» І сказав правду, бо за жидами нині жандармські багнети.

— **Дрібні вісті.** Ректором львівської політехніки вибраний вчера проф. Густав Бізанц. — Намірене віче, заповіджене на 28-го червня в Любачеві, заборонило староство, з обави перед жидівськими розрухами. — Минулого вторника відбув ся в Тернополі поєдинок на шаблі межі одним урядником тамашної філії банку гіпотечного а практикантом того банку. Оба віднесли тяжкі рани.

Телеграми.

Новий Санч. 25. червня. Вчера рано напали селяни на жидів в місті. Значна часть жидівських крамів розбита. Війско явилось за пізно. Людність дуже роз'ярена. Всі доми і склепи позачинювані. Рівнож і по селах нападають селяни на коршми. Жандарми не в силі дати ради. Війско з Санча відійшло до Горлиць. Денеде потурбовано жидів. Вночі розграблено коршми в Знамировицях, Липю і Подолю. Посесорови-жидови в Липю розбито шпяхлір і пивницю. Одні розграблено жидів в Збишицях. Девять осіб арештовано, одного селянина убито. В Камінці Великій коло Грибова напали селяни вночі з 23 на 24 червня на двох шинкарів і зни-

щили всю обстанову в Коршмах. Також в Уяновичах розбито хати жидівські минулої ночі. До Мшани, Ліманова і Нового Санча вислано військо. Напади мають характер чисто антисемітський, не суспільний.

Краків, 25. червня. Межи Освєнцімом а Краковом шаліла вчера буря і натворила багато шкоди в полях і в будинках. Вітер позривав дахи, в Підгужу повивертав вагони на шинах. Ліній телефонічна перервана. Шкоди обчислюють на мільон зр.

Відень, 25. червня. Редакция «Reichswehr-a» внесла до суду другу жалобу проти правительства о заплату субвенційної рати 11.000 зр. Справа відрочена до 14-го липня. Правительство відповіло на першу жалобу (о 279.868 зр.) віденському крайовому судови, що оно не почуває ся до обовязку заплати. Редакция «Reichswehr-a» може мати претенсію до гр. Баденього: его урядників, але не до правительства яко такого.

Відень, 25. червня. Wiener Ztg. оповіщує: Цісар іменував проф. Алекс. Барвіньского і гр. Войт. Дідушицкого членами галицької ради шкільної крайової на дальші три літа.

Відень, 25. червня. Більша посілість німецька відказала ся від всяких переговорів з правительством, доки не будуть відкликані язикові розпорядження.

Відень, 25. червня. N. W. Tagblatt тішить ся, що «Коло» польське втратило два мандати, в Тернополі і Сяноці. Іменно вибір Сташньского припав сему дневникови до вподоби, бо польські людовці підуть і дальше солідарно з німецькою лівницю. Стояловщик мусів упасти, бо сам Стояловський хилив ся вже послідними часами до правиці.

Відень, 25. червня. Правительство розпорядить на двях на підставі §. 14. бюджетову провізорію на другий піврік.

Відень, 25. червня. Сюди прибули угорські міністри. Deut. Volksblatt перестерігає Німців перед союзом з Поляками, котрі вже раді би зірвати з Чехами (?). Fremdenblatt констатує, що промисл австрійський потерпів новий удар через те, що по причині обструкції не ратифіковано договору торговельного з Японією.

Відень, 25. червня. На зборах в Габель сказав Вольф. Правительство може державну раду і розвзати. Ми не подамо ся. Нас не позискає правительство. Ми сильні собою і Германією. Нам не потрібно Поляків, понів і шляхти. Затиснім кулак і випростуємо карки.

Париж, 25. червня. Новий кабінет зложений. Пейтраль обняв президію, Фрейсіне заграничні справи, Дельомбр фінанси, Кабіняк війну, Фурніє маринарку, Сарієн справедливість, Делькас колонії, Діпії просьвіту, Леже публичні роботи, Маружуль торговлю, Бадвель рільництво.

Париж, 25. червня. Дневники подають яко певну річ, що німецький аташе війсковий Шварцкоппен платив Естергазому 2000 франків місячно, а сей доставляв ему війскові документи.

Рим, 25. червня. О кризі кабінетовій нема ще рішучих вістий. Догадують ся лише, що провід обійме Вісконті Веноста.

Нью-Йорк, 25. червня. Вчера вів ся на Кубі межі ген. Шафтером а Іспанцями великий бій на суші на захід від Сантхаго поза місцевостію Бакірі. Рівночасно корабель воєнний Тексає острілював побережя і іспанські окопи і кріпость Сокапу, щоби улєкшити Американцям висадженє війск на Кубу під Бакірі. Тексає ушкоджений. В бою на суші поляг ген. американський Сібоней.

Мадрид, 25. червня. Плян воєнний сухопутних війск на Кубі лежить в тім, що Іспанці на разі подають ся в зад, щоби сконцентрувати ся а відтак з цілою силою ударити на Американців.

Мадрид, 25. червня. Маніля на Филиппинах піддала ся. Королева закрила парламент на необмежений час.

Кавчуковий плястер
на нагнітки.

Плястер той не посідає ніяких шкідливих ані драстичних складників і ділає скоро, певно і лагідно, не справляючи ніякого болю.

Ціна пуделка 30 кр.

Головний склад в аптиці
161 168—
Жигм. Ружера
під „Срібним Орлом“ у Львові.

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, улица Сикстуска ч. 23. (стара пошта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення всілякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 29—52

Адольф Кампель

Львів, Ринок ч. 39.

виключне заступництво на Львів Австрійського товариства акційного фабрики Портланд-цементу в Щаковій.

Продає дешевше ніж всюди

портланд цемент, вапно скалисте і гидравлічне, вироби цементові і штайнгутові, огнетривалу папу дахову, асфальтові плити ізоляційні, дестильовану смолу вуглеву, карболінеум, як також взагалі всякі материяли будівляні — заручуючи за їх доброту.

Предприємство робіт бетонних і критя дахів дахівкою, лупком і папою огнетривалою по цінах умірених. — Телефон нр. 460.

207 5—5

Herder'sche Verlagshandlung, Freiburg im Breisgau. — В. Herder, Wien I, Wollz. 33

Soeben ist erschienen und durch die alle Buchhandlungen zu beziehen:

Преданіе церковное и русская богословская литература. Критическое сопоставление (по поводу критики на книгу «о церкви»). (Die kirchliche Ueberlieferung und die russische theologische Literatur. Eine kritische Gegenüberstellung (aus Anlass der Kritik des Buches „Ueber die Kirche“). gr. 8°. (VI u. 584 S.) M. 4.

Jeder, der sich für die Frage der Wiedervereinigung der Kirchen interessiert, wird nicht umhin können, das Erscheinen des vorliegenden russischen Buches mit Freuden zu begrüßen. Es beabsichtigt nachzuweisen, wie künstlich die Kluft ist, welche, nach der Meinung der russischen Theologen, die römische Kirche von denen des Orients trennt.

Галицкий Банк кредитовый

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекция.

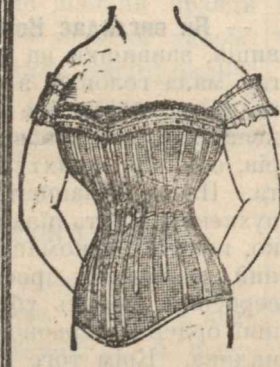

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНИ!
ДОСТАРЧАЄ ВСІЛЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОВІВ З МЕТАЛЮ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.
!!ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.
(ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МІКОЛЯША). 146 17—24

Цінники gratis i franco.

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажи ВСІХ СИСТЕМ

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,
площа Бернардинська ч. 3.

141-9-40

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Свѣтло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кил. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кил. посилок почт. в цінї по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кил. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Цінні товари по умірених цінах.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густо-206 вно і по приступних цінах. 18-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в особіних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешканє.

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улицы Трибунальскої ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і вишозичальня

заосмотрена в всілякі знаряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цій урядження для покоїв до спаня, сальонів, ідалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також зелівні і гвуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

203 23—52 ул. Лукасінського, ч. 4

Всілякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричним складі

І. Капрალიка у Львові.

147 Цінники даром. 16—24

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденський)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступніших цінах.

Рівнож: приймає репарації кальовів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 65—140

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів, Академічна 12.

Богато заосмотрений на кожний сезон

Магазин конфекції дамскої

поручає завжди наймоднійші Сукні до проходу, Костюми ранні, Матини Шляфроки, Пенюари, Блюзки, Сорочки, Гальки з наймоднійших материялів, дешевше ніж деінде. 151 41—47

ПРАВДА ілюстроване письмо для руского народу під редакцією С. Кульчицкого о.

виходить у Львові тижнево кожної пятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статї з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р. піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. За границею річно 8 рубл. піврічно 4 рубл.

Редакция, адміністрация і експедиция

Львів, ул. Собіщина ч. 5. Б.

З друкарні В. А. Шийковского.

Видає й відповідає за редакцию: Стефан Кульчицкий.